

**ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА
ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
2014 - 2020 г.**

ОБЩИНА ПРАВЕЦ

май 2014 г.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ	2
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ	3
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ И ФИГУРИ	4
УВОД	5
ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОПР... ..	9
1. Оценка на обхвата и фокуса на анализа на актуалните тенденции и процеси, проблеми и потенциали на икономическото, социалното, инфраструктурното и екологичното развитие на община Правец.....	9
2. Оценка на съответствието и обвързаността на SWOT-анализа със социално–икономическия анализ и с дефинираните цели и приоритети за развитие на общината.	14
3. Оценка на реалистичността и приложимостта на визията, целите и приоритетите за развитие на община Правец за периода 2014-2020 г., интегрираността и взаимодействието между отделните приоритети и стратегически цели, както и тяхното съответствие и обвързаност с релевантните стратегически документи на областно, регионално, национално и европейско ниво	22
4. Преценка на обема и ефективността на предвидените финансови ресурси за постигането на целите на общинския план за развитие за периода 2014-2020 г. И обосноваването на разпределението им спрямо заложените цели и приоритети.....	42
5. Анализ на уместността, яснотата и броя на индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР за периода до 2020 г., включително по отношение на информационното му осигуряване.....	45
6. Оценка на описаните действия и механизми за наблюдение, оценка и актуализация на ОПР, включване на партньорите в процеса на тяхното разработване и изпълнение, както и дейностите за информационно осигуряване и публичност на плана	50
7. Оценка на съответствието, целесъобразността и ефективността на програмата за реализация на ОПР за периода 2014-2020 г.....	52
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ЗРР	Закона за регионалното развитие
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройство
МСП	Малки и средни предприятия
МУР	Методически указания за разработване на Национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), Регионални планове за развитие на районите ниво 2 (2014-2020 г.), Областни стратегии за развитие (2014-2020 г.), Общински планове за развитие (2014-2020 г.), 2011 г. МРРБ
НЕМ	Национална екологична мрежа
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ОПР	Общински план за развитие
ПО	Предварителна оценка
ПЧП	Публично-частно партньорство
МСБ	Малък и среден бизнес
РПР	Регионален план за развитие
ЮЗР	Югозападен регион

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ И ФИГУРИ

Таблица 1. Съответствие на ОПР на община Правец 2014-2020г. с Регионален план за развитие на Югозападен район 2014-2020.

Таблица 2. Съответствие на ОПР на община Правец 2014-2020г. с Областна стратегия за развитие на Софийска област 2014-2020

Фигура 1. Структура на стратегическата рамка на ОПР на община Правец 2014-2020г.

Фигура 2. Съответствие на ОПР на община Правец със стратегията „Европа 2020“

Фигура 3. Съответствие на ОПР на община Правец н НПР БГ 2020

Фигура 4. Съответствие на ОПР на община Правец с Национална стратегия за регионално развитие 2012-2020

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

УВОД

Настоящият документ представя резултатите от оценката на социално-икономическото въздействие на ОПР на община Правец 2014-2020 г. Изготвена е в съответствие с чл. 32 на ЗРР едновременно с изработването на Общинския план за развитие. Общинският план за развитие на община Правец за периода 2014–2020 г. е основополагащ, стратегически, динамичен документ и важен инструмент при формирането и провеждането на устойчиво и балансирано местно развитие в посочената територия. Документът очертава средносрочната перспектива за икономическо, социално, инфраструктурно и екологично развитие на общината за период от седем години.

Предварителната оценка на ОПР на община Правец има за цел да подобри качеството на документа, като проследи неговата външна и вътрешна свързаност, кохерентност, съответствие със стратегически и планови документи на областно, регионално, национално и наднационално ниво, неговата ефективност, ефикасност, релевантност, въздействие и устойчивост.

Специфичните цели са следните:

- ✚ Да се гарантира съгласуваност на ОПР и заложените в него стратегически цели и приоритети с документите, които са от значение за подготовката на плановете на национално и европейско ниво, секторните стратегии, Регионалния план за развитие, Областна стратегия за развитие и други;
- ✚ Да се гарантира съгласуваност на ОПР, като се оцени социално-икономическия анализ и SWOT-анализа, реалистичността и адекватността на заложените цели и приоритети за местно развитие, предвидената система за наблюдение, оценка и актуализация, включително предложените индикатори, необходимите действия за осигуряване на информация и публичност и прилагане на принципа на партньорство и програмата за реализация;
- ✚ Да се гарантира спазване на принципа на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници;
- ✚ Да се гарантира правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС в областта на равните възможности, равен достъп, недискриминация, устойчиво развитие и др.;
- ✚ Да се прецени адекватността на общата оценка на необходимите ресурси за реализация на ОПР за периода 2014–2020 г.;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- ✚ Да се оценят дейностите, предложени за прилагането на принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност;
- ✚ Да се оцени съответствието, целесъобразността и ефективността на Програмата за реализация на ОПР за периода 2014-2020 г.

За постигането на тези цели са изпълнени следните задачи:

- ✚ Извършена оценка на обхвата и фокуса на анализа на актуалните тенденции и процеси, проблеми и потенциали на икономическото, социалното, инфраструктурното и екологичното развитие на община Правец;
- ✚ Извършена оценка на съответствието и обвързаността на SWOT-анализа със социално-икономическия анализ и с дефинираните цели и приоритети за развитие на общината;
- ✚ Извършена оценка на реалистичността и приложимостта на визията, целите и приоритетите за развитие на общината за периода 2014-2020 г., интегрираността и взаимодействието между отделните приоритети и стратегически цели, както и тяхното съответствие и обвързаност с релевантните стратегически документи на областно, регионално, национално и европейско ниво;
- ✚ Извършена преценка на обема и ефективността на предвидените финансови ресурси за постигането на целите на Общинския план за развитие за периода 2014-2020 г. и обосноваването на разпределението им спрямо заложените цели и приоритети;
- ✚ Извършен анализ на уместността, яснотата и броя на индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР за периода до 2020 г., включително по отношение на информационното му осигуряване;
- ✚ Извършена оценка на описаните действия и механизми за наблюдение, оценка и актуализация на ОПР, включване на партньорите в процеса на тяхното разработване и изпълнение, както и дейностите за информационно осигуряване и публичност на плана;
- ✚ Извършена оценка на съответствието, целесъобразността и ефективността на Програмата за реализация на ОПР за периода 2014-2020 г.

При изготвянето на предварителната оценка Изпълнителят е взел предвид и съблюдал изискванията на Закона за регионалното развитие и на Правилника за неговото прилагане. Изпълнителят също е координирал разработването на предварителната оценка с Възложителя.

Основните критерии, които са използвани при предварителната оценка са критериите за приложимост, обоснованост, ефективност, ефикасност, въздействие и устойчивост.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ОПР

В структурно отношение оценката е извършена на базата на основните дейности, застъпени в „Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), регионални планове за развитие на районите ниво 2 (2014-2020 г.), областни стратегии за развитие (2014-2020 г.), общински планове за развитие (2014-2020 г.); 2011 г. МРРБ”.

Елементите на Общинския план за развитие са дефинирани в Закона за регионално развитие (чл. 13, ал. 2) и включват следното:

- I. Анализ на икономическото и социалното развитие на общината;
- II. Целите и приоритетите за развитие на общината за определен период;
- III. Индикативна финансова таблица, обобщаваща необходимите ресурси за реализация на плана;
- IV. Индикаторите за наблюдението и оценката на плана;
- V. Действия по наблюдението, оценката и актуализацията на плана;
- VI. Действия за прилагане принципа на партньорство и осигуряване на информация и публичност на плана;
- VII. Програма за реализация на Общинския план за развитие;
- VIII. Предварителната оценка на плана.

1. ОЦЕНКА НА ОБХВАТА И ФОКУСА НА АНАЛИЗА НА АКТУАЛНИТЕ ТЕНДЕНЦИИ И ПРОЦЕСИ, ПРОБЛЕМИ И ПОТЕНЦИАЛИ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО, ИНФРАСТРУКТУРНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ПРАВЕЦ

Общата структура и съдържанието на анализа за икономическо и социално развитие на ОПР на община Правец са конфигурирани съгласно заложената последователност спрямо МУР, като са изведени основните елементи и показатели, които определят развитието в икономическо, социално, инфраструктурно, и екологично естество, както и административния капацитет в логична вътрешно-структурна последователност. Съгласно МУР анализът следва да бъде проблемно ориентиран и да обхваща идентифициране на икономическите проблеми, както и тяхното териториално измерение, като се направят съответните изводи и се посочат тенденциите за развитие на общината на базата на вътрешния ѝ потенциал и условия за развитие.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Анализът на икономическото и социалното развитие има за цел не само да даде снимка на моментното състояние на показателите на социално-икономическото развитие на общината. Той трябва да установи кои са сравнителните предимства, в които следва да се инвестира, за да се създадат условия за устойчиво развитие. Следва да се открият приоритетните проблеми, за които трябва да се намери решение в стратегическата част на документа. Освен това, трябва да се установи какво е мястото на общината в националното пространство, като се анализира развитието ѝ спрямо това на съседните общини, областта, района, както и да се направи териториален разрез в рамките на самата община, като се определят основните и вторични центрове на растеж и се анализират връзките между населените места. В тази връзка е от изключително значение да се направи задълбочен анализ с актуални и достоверни данни.

Следва да се проследи развитието на общината през последните години и да се оценят поставените приоритети през предходния програмен период и тяхната адекватност, степента на тяхното изпълнение, и да се вземат предвид добрите практики и допуснатите грешки в настоящия документ.

Според методологията за разработване на ОПР 2014-2020 „Анализът на ключовите области и тенденции в развитието на общината следва да очертава както проблемите и дефицитите, така и целевите сфери на развитието, които да послужат за разработване и обосноваване на стратегическата част на Общинския план за развитие“.

ОЦЕНКА

Разработеният анализ за ОПР на община Плевен 2014-2020 г. е информативен и задълбочен. Използвани са актуални данни от официални източници на информация, които са анализирани с помощта на различни подходи и са изведени съответните изводи от тях. В структурно отношение анализът отговаря на изискванията за съдържание, посочени в Методическите насоки за разработването на ОПР.

Общината е разгледана в контекста на социално-икономическото развитие на областта, района и националните особености.

По-голямата част от данните са визуализирани под формата на фигури или таблици, което допринася за по-лесното им възприемане.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Анализът е проблемно ориентиран, като проследява тенденциите в развитието на общината и разглежда подробно проблемите от демографски, социално-икономически, инфраструктурен и екологичен характер.

Представени са и ресурсите на общината, изследвано е тяхното състояние и на тази база са изведени сравнителните предимства, които трябва да се развият за да се постигне прогрес. Според оценителя Анализът поставя добра основа за разгръщане на стратегическата рамка.

2.ОЦЕНКА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО И ОБВЪРЗАНОСТТА НА SWOT-АНАЛИЗА СЪС СОЦИАЛНО–ИКОНОМИЧЕСКИЯ АНАЛИЗ И С ДЕФИНИРАНИТЕ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

SWOT-анализът е задължителна част за всеки стратегически документ, като осъществява логическата връзка между аналитичната и стратегическата част на документа. Изготвеният SWOT-анализ е структуриран в матрица, отразяваща влиянието на факторите за развитие, което предполага че силните и слабите страни са посочени в резултат на разработения анализ на ситуацията в общината. Съгласно класическата схема за обобщение факторите са представени в четири групи, в зависимост от това с какъв произход са те и какъв е потенциалният им ефект върху развитието. Силните и слабите страни са изведени на база вътрешните условия в общината, докато възможностите и заплахите са изведени на база външната среда. Анализът е логично построен и правилно извежда и обобщава направените в анализа констатации.

При проверка на вътрешното съответствие на SWOT-анализа не бяха открити противоречия.

Като цяло, SWOT-анализът е уловил основните изводи, направени в социално-икономическия анализ, а в стратегическата рамка са взети предвид стоящите пред развитието на общината възможности и заплахи.

3.ОЦЕНКА НА РЕАЛИСТИЧНОСТТА И ПРИЛОЖИМОСТТА НА ВИЗИЯТА, ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ПРАВЕЦ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г., ИНТЕГРИРАНОСТТА И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО МЕЖДУ ОТДЕЛНИТЕ ПРИОРИТЕТИ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ, КАКТО И ТЯХНОТО СЪОТВЕТСТВИЕ И ОБВЪРЗАНОСТ С РЕЛЕВАНТНИТЕ СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ НА ОБЛАСТНО, РЕГИОНАЛНО, НАЦИОНАЛНО И ЕВРОПЕЙСКО НИВО

Стратегическата част на ОПР на община Правец за периода 2014–2020 г. набелязва насоките за развитие на общината във всички сфери на социално-икономическия живот. Тя кореспондира пряко и е съобразена в голяма степен със заложената законодателна и

Този документ е създаден в рамките на проект : „Подобряване работата на общинска администрация - Правец в процеса на разработване , прилагане и мониторинг на политики на местно ниво” по Договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-133/12.11.2013г., който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет2007-2013”,съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд..

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

стратегическа рамка на регионалното развитие на национално и европейско ниво в т.ч и с целите и посоките на интервенции на Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Във формулираната Визия на община Правец **„Община Правец – привлекателен за живот и работа екологично чист район, ефективно използва своя потенциал за постигане на устойчив растеж, създаване на нови работни места, бизнес и туризъм, със съхранено природно и културно наследство“** са взети предвид основните изводи от дефинираните записи в SWOT-анализа и досегашното развитие. Решаването на ключовите проблеми и реализацията на потенциала за развитие на общината през плановия период ще даде възможност за постигане на очертаната визия, което я прави реалистична.

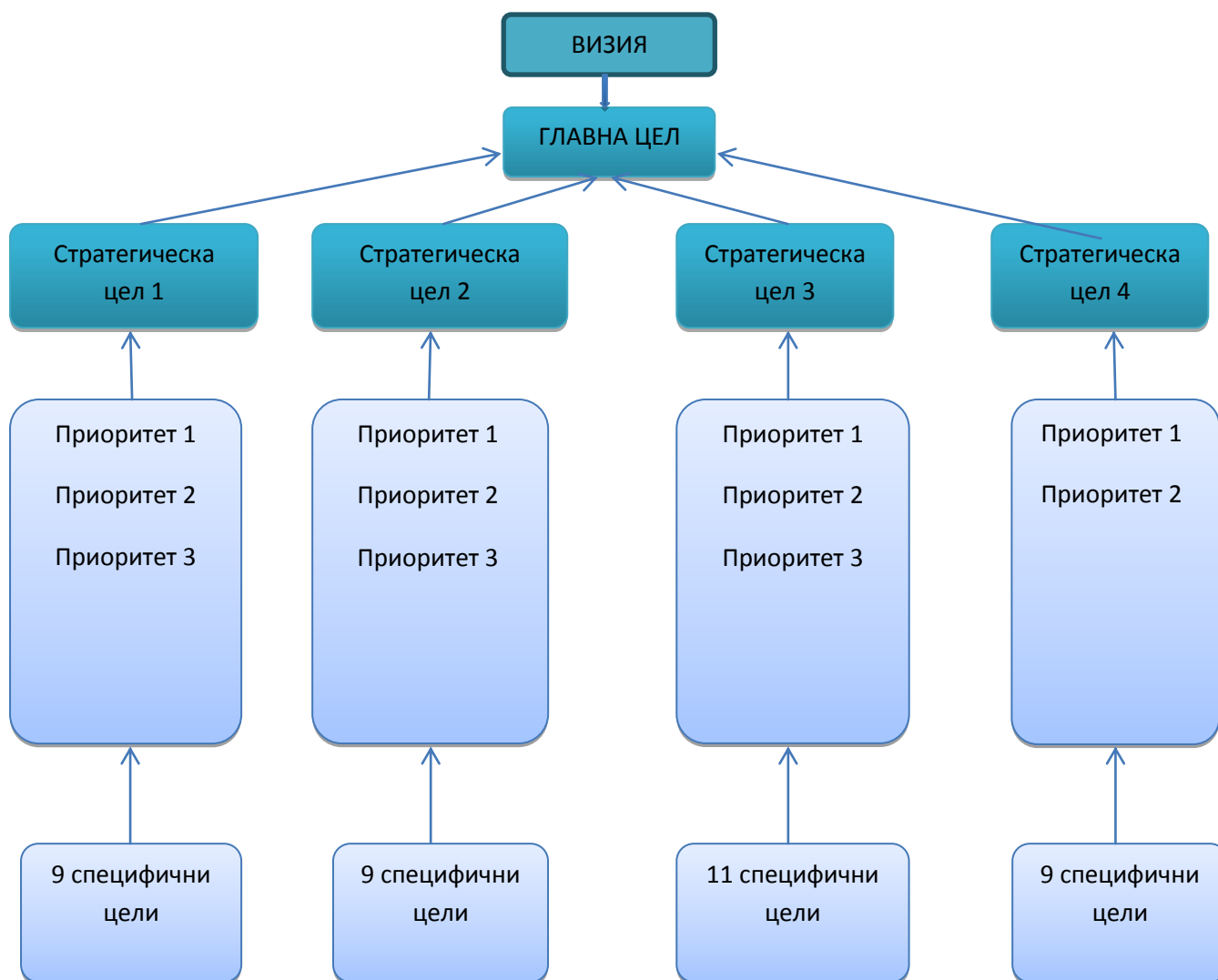
Оценката на стратегическата рамка на ОПР на община Правец 2014-2020 г. е разгледана на следните нива: структура; външно съответствие; вътрешно съответствие – интегрираност, взаимодействие и допълняемост; реалистичност и приложимост; съгласуваност с общественото мнение.

Целите и приоритетите имат за задача да дадат насоката за развитие на общината за следващия програмен период, като стъпят на основата на направения преди това анализ и SWOT-анализ. Това е ключовата част на документа, където се показва начина как да се използват предимствата на общината и с минимални усилия да се постигне максимален ефект по отношение на решаването на наличните проблеми и постигането на социално-икономически напредък.

Стратегическата рамка следва да изразява желанията на местното население за бъдещото развитие на общината и в същото време да следва насоката, определена от документите на по-високо ниво. Следва да се намери пресечната точка между желанията и възможностите за развитие, така че стратегическата рамка да бъде реалистична и да има максимално въздействие.

СТРУКТУРА

Стратегическата рамка е разгърната на следните нива (фиг.1)

Фигура 1. Структура на стратегическата рамка на ОПР на община Правец 2014-2020г.¹

ВЪНШНО СЪОТВЕТСТВИЕ

Така обособените стратегически цели са насочени към три основни направления - постигане на инфраструктурна и жизнена среда, насърчаващи устойчивото икономическо развитие, конкурентоспособността, териториалната свързаност и качеството на живот в община Правец, съхраняване и развитие на човешкия ресурс и местните общности в община

¹ Източник: ОПР на община правец 2014-2020г.

Този документ е създаден в рамките на проект : „Подобряване работата на общинска администрация - Правец в процеса на разработване , прилагане и мониторинг на политики на местно ниво” по Договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-133/12.11.2013г., който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет2007-2013”,съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд..

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Правец, постигане на институционален, граждански и предприемачески капацитет на заинтересованите местни страни, които да разшири възможностите им да планират, осъществяват и развиват устойчива и конкурентна местна икономика, достъпна и привлекателна жизнена среда, човешкия, природен и икономически потенциал на община Правец.

Общинският план за развитие се разработва в момент, когато все още не е финализирано Споразумението за партньорство на Република България, определящо основните приоритетни направления, които ще бъдат финансирани в следващия програмен период, както и обема на заделените средства. Не са финализирани и оперативните програми, от които реализацията на ОПР на община Правец е силно зависима. Тази неясна външна среда, в която се изготвя документът, увеличава риска за условност на планираните дейности и най-вече средствата за тях.

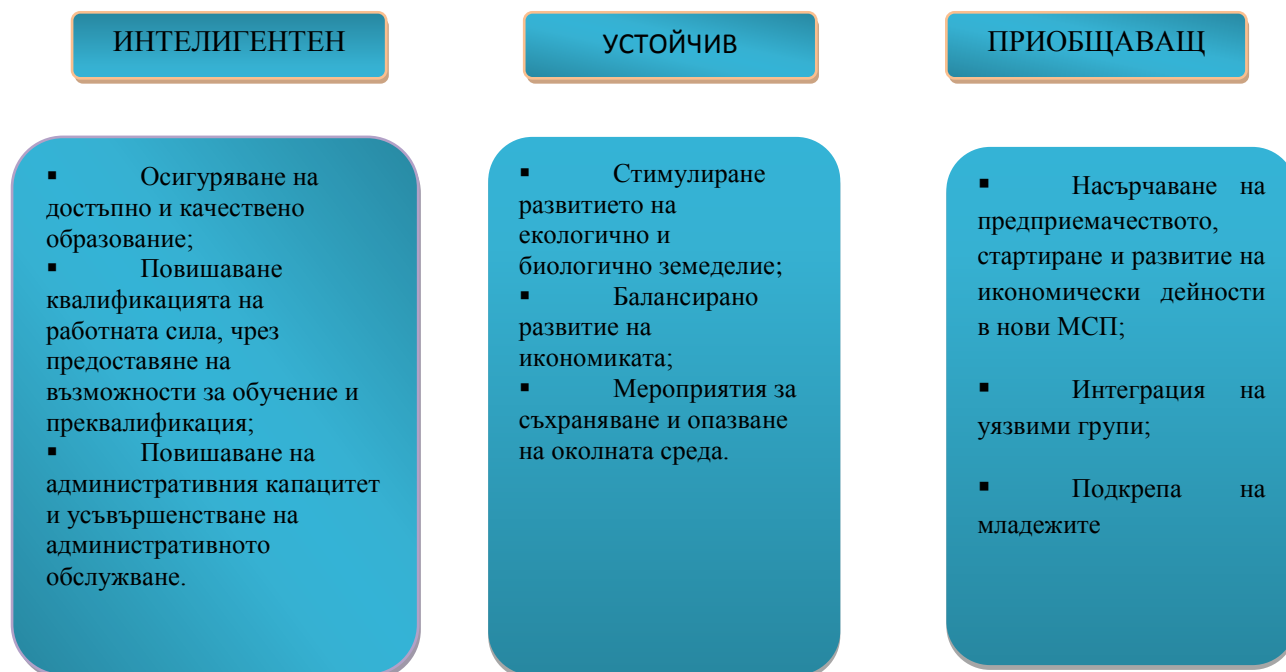
Външната съгласуваност на документа се изразява в съгласуваност с релевантните стратегически документи на областно, регионално, национално и европейско ниво:

СТРАТЕГИЯ „ЕВРОПА 2020“

Стратегията „Европа 2020“ цели постигането на по-интелигентен, по-устойчив и приобщаващ растеж: Петте основни цели, които ЕС трябва да постигне преди края на десетилетието са в сферата на заетостта, образованието, научните изследвания и иновациите, социалното приобщаване и намаляването на бедността и климата/енергетиката. Така формулираните цели следва да се трансформират в национални.

Към целите са дефинирани и седем водещи инициативи, предоставящи рамка, чрез която ЕС и националните власти взаимно поддържат усилията си в области, подкрепящи приоритетите на „Европа 2020“ – като иновации, цифрова икономика, заетост, младеж, промишлена политика, бедност и ефективно използване на ресурсите.

Според оценителя Общинският план за развитие на община Правец следва създадените от ЕС насоки:

Фигура 2. Съответствие на ОПР на община Правец със стратегията „Европа 2020“²

Стратегията е насочена към намаляване на безработицата, чрез повишаване професионалните умения и квалификацията на работната сила, превенция на отпадането от пазара на труда и създаване на нови предприятия, развитие на конкурентно земеделие с висока добавена стойност на продукцията, грижа за околната среда, активно включване на уязвимите групи в образованието и пазара на труда.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ : БЪЛГАРИЯ 2020

НПР БГ2020 е водещият стратегически и програмен документ, който конкретизира целите на политиките за развитие на страната до 2020 г. Формулираните цели на правителствените политики ще осигурят постигането на ускорен икономически растеж и повишаване на жизнения стандарт на българските граждани в средносрочен и дългосрочен план. НПР БГ2020 поставя пред страната 3 стратегически цели и 8 приоритета, като основните направления са в посока: **образование, здравеопазване, социално включване, по-високи равнища на заетост, регионално развитие, инфраструктура, иновации, аграрен сектор, административен капацитет и енергийна ефективност.**

Фигура 3. Съответствие на ОПР на община Правец и НПР БГ 2020³

² Източник: ОПР на община Правец 2014-2020 и стратегия „Европа”2020

³ Източник: Национална програма за развитие България 2020 и ОПР на община Правец 2014-2020

Този документ е създаден в рамките на проект : „Подобряване работата на общинска администрация - Правец в процеса на разработване , прилагане и мониторинг на политики на местно ниво” по Договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-133/12.11.2013г., който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет2007-2013”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд..

Европейски съюз

НПР БГ 2020

Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила

Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване

Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие и използване на местния потенциал

Развитие на аграрния отрасъл за осигуряване на хранителна сигурност и за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси

Подкрепа на иновационните и инвестиционни дейности за повишаване на конкурентоспособността на икономиката

Укрепване на институционалната среда за по-висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса

Енергийна сигурност и повишаване на ресурсната ефективност

Подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазари

ОПАК. Експерти в действие

ОПР Правец

Приоритет 2.2. Повишаване на културния и образователен статус на населението- СпЦ – Повишаване на качеството на предучилищното и училищно образование и въвеждане на нови методи и програми.

Приоритет 2.3. Повишаване и поддържане на квалификацията на работната сила- СпЦ-Образование за реална заетост, мобилност и предприемачество.

Приоритет 1.2 Насърчаване на инвестиционната активност СпЦ- Активизиране на инвестиции, чрез ПЧП с общината СпЦ- Привличане на чужди инвестиции и разработване на проекти за разнообразяване структурата на икономиката с неземеделски дейности

Приоритет 1.1. Развитие на приоритетни сектори – СпЦ- Развитие на туризма на базата на природните забележителности и културно-историческото наследство

Приоритет 1.2. Насърчаване на инвестиционната активност - СпЦ- Насърчаване на предприемачеството, иновациите и инвестициите за развитие на МСБ, базиран на благоприятните възможности, които предоставя регионалната среда, в т.ч. предприемане на мерки за по-пълноценно използване на наличния поземлен фонд.

Приоритет 1.1. Развитие на приоритетни сектори –СпЦ- Стимулиране на икономическото развитие в селата с насочване на инвестиции към селското стопанство, хранително-вкусовата промишленост и туризма

Приоритет 1.2. Насърчаване на инвестиционната активност-СпЦ- Насърчаване на предприемачеството, иновациите и инвестициите за развитие на МСБ, базиран на благоприятните възможности, които предоставя регионалната среда, в т.ч. предприемане на мерки за по-пълноценно използване на наличния поземлен фонд

Приоритет 1.2 Насърчаване на инвестиционната активност СпЦ-Насърчаване на предприемачеството, иновациите и инвестициите за развитие на МСБ, базиран на благоприятните възможности, които предоставя регионалната среда, в т.ч. предприемане на мерки за по-пълноценно използване на наличния поземлен фонд

СпЦ- Привличане на чужди инвестиции и разработване на проекти за разнообразяване структурата на икономиката с неземеделски дейности

Приоритет 4.2. Административен капацитет – СпЦ-Подобряване на административните услуги и повишаване институционалния капацитет

Приоритет 1.3. Подобряване на енергийната ефективност и рационално използване на енергийните ресурси

Приоритет 1.1. Развитие на приоритетни сектори-СпЦ-Реконструкция и модернизация на транспортната инфраструктура, с цел привличане на инвестиции

Приоритет 4.1. Инфраструктура – СпЦ-Развитие на транспортната инфраструктура

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Община Плевен е засегнала в своята стратегическа рамка всички приоритетни направления на НОП БГ 2020.

НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ 2012- 2020 г.

Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) за периода 2012–2022 г. е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната и за преодоляване на вътрешнорегионалните и междурегионалните различия/неравенства в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

НСРР определя дългосрочните цели и приоритети на политиката за регионално развитие, която има интегрален характер, дава възможност за координация на секторните политики на територията и съдейства за тяхното синхронизиране.

НСРР играе важна роля за постигане на съответствие и взаимно допълване между целите и приоритетите на политиката за регионално развитие и секторните политики и стратегии, които спомагат за балансирано развитие на районите.

НСРР **определя дългосрочните цели и приоритети за регионално развитие на страната.** Изведените стратегически цели и приоритети на НСРР 2012-2022 са разгледани и в самата стратегическа рамка на ООП на община Плевен като определящи насоката на изведените приоритети (фиг.4).

Фигура 4. Съответствие на ООП на община Плевен с Национална стратегия за регионално развитие 2012-2020⁴

НСРР	ООП Плевен
Стратегическа цел 1: Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешно регионален план, чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда.	Приоритет 2.1. Насърчаване на инвестиционната активност
Стратегическа цел 2: Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера, чрез създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал.	Приоритет 2.2. Повишаване на културния и образователен статус на населението
Стратегическа цел 3: Териториално сближаване и развитие на трансграничното, между регионалното и транснационалното сътрудничество.	Приоритет 1.1. Развитие на приоритетни сектори Приоритет 4.1 Инфраструктура
Стратегическа цел 4: Балансирано териториално развитие, чрез укрепване на мрежата от градове-центрове, подобряване свързаността в районите и качеството на средата в населените места.	Приоритет 1.1. Развитие на приоритетни сектори Приоритет 4.1 Инфраструктура

⁴ Източник: ООП на община Плевен с Национална стратегия за регионално развитие 2012-2020

Този документ е създаден в рамките на проект: „Подобряване работата на общинска администрация - Плевен в процеса на разработване, прилагане и мониторинг на политики на местно ниво“ по Договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-133/12.11.2013г., който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет 2007-2013”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Връзка с НСРР 2012-2022 е налице по всички стратегически цели, т.е. оценителят може да твърди, че е установено съответствие на изведените в НСРР и ОПР на община Правец стратегически цели.

НАЦИОНАЛНА КОНЦЕПЦИЯ ЗА ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ 2013- 2025 г.

Националната концепция за пространствено развитие определя стратегията за развитие на националната територия и връзките ѝ със съседните страни и региони.

Според НКПР град Правец е агломерационен ареал от 5-то ниво, много малки градове и села, центрове с общинско значение за територията на съответните общини.

В общината липсват вторични опорни центрове, които да деконцентрират функциите, съсредоточени в гр. Правец, което е причина в него да са съсредоточени всички основни административни, икономически и транспортни функции.

РЕГИОНАЛЕН ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЮГОЗАПАДЕН РАЙОН 2014-2020

Регионалните планове за развитие определят **средносрочните цели и приоритети за устойчиво интегрирано регионално и местно развитие на територията на съответния район** в съответствие с предвижданията на Националната стратегия за регионално развитие и другите структуроопределящи политики⁵.

За регионалния план за развитие отново са изведени специфичните цели, на които отговаря ОПР на община Правец.

Съблюдавано е съответствието между ОПР и Регионален план за развитие на Югозападен район 2014-2020 г., като **най-силна връзка има със Стратегически цели 1 и 2 от РПР**, засягащи икономиката и човешките ресурси (виж таблица 1).

⁵ Закон за регионалното развитие

Този документ е създаден в рамките на проект : „Подобряване работата на общинска администрация - Правец в процеса на разработване , прилагане и мониторинг на политики на местно ниво” по Договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-133/12.11.2013г., който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет2007-2013”,съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд..

Таблица 1. Съответствие на ОПР на община Правец 2014-2020г. с Регионален план за развитие на Югозападен район 2014-2020⁶.

Стратегическа цел РПР ЮЗР	Съответствие в ОПР Правец
Стратегическа цел 1: Постигане на устойчив икономически растеж, чрез развитие на конкурентоспособна диверсифицирана регионална икономика	<p>Специфична цел 1.2.1: Насърчаване на предприемачеството, иновациите и инвестициите за развитието на малкия и среден бизнес, базиран на благоприятните възможности, които предоставя регионалната среда, в т.ч. предприемане на мерки за по-пълноценно използване на наличния поземлен фонд;</p> <p>Специфична цел 1.2.2 : Активизиране на инвестициите, чрез публично-частното партньорство с общината;</p> <p>Специфична цел 1.2.3: Привличане на чужди инвестиции и разработване на проекти за разнообразяване структурата на икономиката с неземеделски дейности;</p> <p>Специфична цел 1.2.4: Развитие на екологично селско и горско стопанство, в т.ч. овощарство, добив на диворастващи горски плодове и билки, пчеларство и др. при устойчиво управление на природните ресурси.</p>
Стратегическа цел 2: Постигане на балансирано и устойчиво регионално развитие и укрепване на връзките между градските центрове и селските райони	<p>Специфична цел 1.1.1: Развитие на туризма на базата на природните забележителности и културно-историческото наследство;</p> <p>Специфична цел 1.1.2: Стимулиране на икономическата развитие в селата с насочване на инвестиции към селското стопанство, хранително-вкусовата промишленост и туризма;</p> <p>Специфична цел 1.1.3: Реконструкция и модернизация на транспортната инфраструктурата, с цел привличане на инвестиции</p>
Стратегическа цел 3: Икономическо, социално и териториално сближаване с останалите региони в ЕС	<p>Специфична цел 1.2.2 : Активизиране на инвестициите, чрез публично-частното партньорство с общината- Мярка 1.2.2.2: Стимулиране на сътрудничеството и партньорството – международно, трансгранично, междуобщинско;</p> <p>Специфична цел 2.2.3: Стимулиране на дейности в различни сфери на културния живот;</p> <p>Специфична цел 2.2.4: Развитие на образованието и спорта, чрез използване и модернизиране на съществуващата материална база.</p>

ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОФИЙСКА ОБЛАСТ 2014-2020

Областната стратегия за развитие определя средносрочните цели и приоритети за развитие на областта, както и стратегическите насоки за разработване на общинските планове за развитие.

⁶ Източник: РПР на ЮЗР 2014-2020 и ОПР на община Правец 2014-2020

Този документ е създаден в рамките на проект : „Подобряване работата на общинска администрация - Правец в процеса на разработване , прилагане и мониторинг на политики на местно ниво” по Договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-133/12.11.2013г., който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет2007-2013”,съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд..

Областната стратегия за развитие на Софийска област 2014-2020 си поставя за цел да постигне висока степен на икономическо, социално развитие и опазване на околната среда.

Таблица 2. Съответствие на ОПР на община Правец 2014-2020г. с Областна стратегия за развитие на Софийска област 2014-2020⁷

Насоки на ОСР на Софийска област 2014-2020	Специфични цели и мерки на ОПР на община Правец	Приоритет на ОПР на община Правец
Стратегическа цел 1 Икономическо развитие	Специфична цел 1.1.1: Развитие на туризма на базата на природните забележителности и културно-историческото наследство Мярка 1.1.1.1 Разработване на програма за развитието на туризма 2014-2020 Мярка 1.1.1.2 Създаване на единна информационна система и кадрово обезпечаване на туризма	Приоритет 1: Развитие на приоритетни сектори
	Специфична цел 1.1.2: Стимулиране на икономическата развитие в селата с насочване на инвестиции към селското стопанство, хранително-вкусовата промишленост и туризма Мярка 1.1.2.1: Разнообразяване на земеделските култури Мярка 1.2.2.2: Подпомагане развитието на устойчиво, високоефективно и модерно селско стопанство Мярка 1.2.2.3 Стимулиране развитието на селски туризъм	
	Специфична цел 1.1.3: Реконструкция и модернизация на транспортната инфраструктурата, с цел привличане на инвестиции Мярка 1.1.3.1 Реконструкция и модернизация на транспортната инфраструктурата	
	Специфична цел 1.2.1: Насърчаване на предприемачеството, иновациите и инвестициите за развитието на малкия и среден бизнес, базиран на благоприятните възможности, които предоставя регионалната среда, в т.ч. предприемане на мерки за по-пълноценно използване на наличния поземлен фонд Мярка 1.2.1.1: Стимулиране на местното предприемачество Мярка 1.2.1.2: Модернизиране на малкия и среден бизнес, чрез внедряване на нови	Приоритет 2: Насърчаване на инвестиционната активност

⁷ Източник: ОПР на община Правец 2014-2020г. и Областна стратегия за развитие на Софийска област 2014-2020

Този документ е създаден в рамките на проект: „Подобряване работата на общинска администрация - Правец в процеса на разработване, прилагане и мониторинг на политики на местно ниво“ по Договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-133/12.11.2013г., който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет2007-2013“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд.

	технологии и производства	
	Специфична цел 1.2.2 : Активизиране на инвестициите, чрез публично-частното партньорство с общината Мярка 1.2.2.1: Създаване на публично-частни партньорства и инициативи за икономическо развитие Мярка 1.2.2.2: Стимулиране на сътрудничеството и партньорството – международно, трансгранично, междуобщинско	
	Специфична цел 1.2.3: Привличане на чужди инвестиции и разработване на проекти за разнообразяване структурата на икономиката с неземеделски дейности Мярка 1.2.3.1: Стимулиране на местното предприемачество и конкурентоспособност	
	Специфична цел 1.2.4: Развитие на екологично селско и горско стопанство, в т.ч. овощарство, добив на диворастващи горски плодове и билки, пчеларство и др. при устойчиво управление на природните ресурси Мярка 1.2.4.1 Стимулиране развитие на нетрадиционно земеделие и създаване на екологични стопанства Мярка 1.2.4.2 Увеличаване площите на трайните насаждения	
	Специфична цел 1.3.1: Подобряване на енергийната ефективност на производства, сгради и съоръжения Мярка 1.3.1.1 Разработване на проекти за прилагане на енергоспестяващи мерки публичните сгради	
Специфична цел 1.3.2: Повишаване на информираността за енергийната ефективност Мярка 1.3.2.1: Провеждане на информационни кампании Мярка 1.3.2.2: Оказване на експертна помощ при окомплектоване на проекти		
Стратегическа цел 2 Социално развитие	Специфична цел 2.1.1: Обхващане на населението с програми за здравна профилактика и интеграция на уязвимите групи Мярка 2.1.1.1 Работа с уязвимите групи и повишаване % на преминалите профилактични прегледи	Приоритет 1: Подобряване на достъпа до здравни услуги и повишаване на тяхното качество
	Специфична цел 2.1.2: Повишаване на здравната култура	
	Специфична цел 2.1.3: Подобряване на достъпа до медицински и дентално медицински услуги	

	<p>Мярка 2..1.3.1 Осигуряване на медицински и дентални услуги във всяко населено място от общината</p>	
	<p>Специфична цел 2.2.1: Повишаване на качеството на предучилищното и училищното образование и въвеждане на нови методи и програми</p> <p>Мярка 2.2.1.1 Подобряване достъпа до предучилищно, училищно общообразователно образование</p>	<p>Приоритет 2: Повишаване на културния и образователен статус на населението</p>
	<p>Специфична цел 2.2.2: Създаване на учебно заведение с професионална насоченост</p> <p>Мярка 2.2.2.2 Подобряване достъпа до професионално образование с насоченост към туризма</p>	
	<p>Специфична цел 2.2.3: Стимулиране на дейности в различни сфери на културния живот</p> <p>Мярка 2.2.3.1 Разработване на стратегия за опазване на културното наследство в община Правец</p> <p>Мярка 2.2.3.2 Обновяване, ремонт и оборудване на културните институции</p> <p>Мярка 2.2.3.3 Развитие на художествена самодейност и културни събития</p>	
	<p>Специфична цел 2.2.4: Развитие на образованието и спорта, чрез използване и модернизиране на съществуващата материална база</p> <p>Мярка 2.2.4.1 Обновяване на материалната и техническата база на образователните институции</p> <p>Мярка 2.2.4.2 Обновяване на материалната и техническата база на спортната инфраструктура</p> <p>Мярка 2.2.4.3 Насърчаване дейността на спортните и младежките клубове</p>	
	<p>Специфична цел 2.3.1: Участие в курсове за квалификация и преквалификация на работната сила</p> <p>Мярка 2.3.1.1 Превенция на отпадането от пазара на труда</p> <p>Мярка 2.3.1.2 Повишаване професионалните умения и квалификация на работната сила</p>	<p>Приоритет 3: Повишаване и поддържане на квалификацията на работната сила</p>
	<p>Специфична цел 2.3.2: Образование за реална заетост, мобилност и предприемачество</p> <p>Мярка 2.3.2.1 Стимулиране на предприемачеството</p>	
	<p>Специфична цел 2.3.3: Повишаване степента на заетост</p> <p>Мярка 2.3.3.1 Подобряване условията на</p>	

	<p>труд и повишаване на доходите</p> <p>Мярка 2.3.3.2 Насърчаване на работодателите за наемане на работа на младежи до 29 години. Реализация на програми и проекти за осигуряване на заетост</p> <p>Мярка 2.3.3.3 Включване в регионални и национални програми за трудова заетост</p>	
<p>Стратегическа цел 3 Опазване на околната среда и действия по изменението на климата</p>	<p>Специфична цел 3.3.1: Изграждане на инфраструктура, системи и инсталации за предотвратяване, оползотворяване и обезвреждане на отпадъци</p> <p>Мярка 3.3.1.1 Разработване на програма за опазване на околната среда и управлението на отпадъците</p>	<p>Приоритет 1: Управление на отпадъците в съответствие с изискванията на европейската и националната нормативна уредба</p>
	<p>Специфична цел 3.1.2: Закриване, рекултивация и мониторинг на общински депа и сметища, несъответстващи на стандартите</p> <p>Мярка 3.1.2.1 Закриване и рекултивация на всички нерегламентирани сметища</p>	
	<p>Специфична цел 3.1.3: Информирание на гражданите и бизнеса за предотвратяване генерирането, разделно събиране и оползотворяване на отпадъците</p> <p>Мярка 3.1.3.1 Провеждане на информационна кампания, срещи, разработване на филмчета за информираност а обществеността</p>	
	<p>Специфична цел 3.1.4: Работа с подрастващите и младежите за възпитаване на екологична култура</p> <p>Мярка 3.1.4.1 Организиране на срещи, дискусии, провеждане на фестивали и дни на чистотата</p>	
	<p>Специфична цел 3.2.1: Подобряване управлението на водните ресурси</p> <p>Мярка 3.2.1.1 Разработване на мерки за намаляване на загубите</p>	<p>Приоритет 2: Интегрирано управление на водите</p>
	<p>Специфична цел 3.2.2: Водоохранителни зони, водохващания, довеждащи водопроводи, улична мрежа</p> <p>Мярка 3.2.2.1 Реконструкция и обновление на съществуващата водопроводна мрежа. Изграждане на канализационна инфраструктура</p>	
	<p>Специфична цел 3.2.3: Пречиствателни станции за питейни и отпадъчни води</p> <p>Мярка 3.2.3.1 Увеличаване дела на пречистените отпадъчни води</p>	
	<p>Специфична цел 3.2.4: Управление на риска от природни бедствия - наводнения, свлачища.и др.</p> <p>Мярка 3.2.4.1 Създаване на регистър на</p>	

	зоните застрашени от наводнения и свлачища. Предприемане на действия за предотвратяването им	
	Специфична цел 3.3.1: Залесяване Мярка 3.3.1.1 Увеличаване площта на залесените територии с цел намаляване на ерозията Мярка 3.3.1.2 Обособяване на зелени пояси около детските, учебните, лечебните и социални заведения и спортните комплекси	Приоритет 3: Устойчиво управление на горите, опазване и поддържане на защитените територии и биоразнообразието, смекчаване на последствията от промените в климата
	Специфична цел 3.2.2: Управление на горските ресурси, риска от горски пожари и мерки срещу незаконната сеч и браконьерство Мярка 3.2.2.1 Устойчиво управление на горския фонд. Поддържане и съхраняване на горските ресурси и развитие на горското и ловно стопанство	
	Специфична цел 3.3.3: Информирание за необходимостта от опазване на околната среда и биоразнообразието Мярка 3.3.3.1 Укрепване и поддържане на изградената мрежа от защитени територии	

С оглед представената информация в посочената таблица, проектът на ОПР на община Правец съответства с Областната стратегия на Софийска област във всички области, които присъстват пряко или отчасти в стратегическата рамка и са съобразени с местните потребности и идентифицирани проблеми.

ВЪТРЕШНО СЪОТВЕТСТВИЕ – интегрираност, взаимодействие и допълняемост

Вътрешното съответствие на документа се изразява в ясната и категорична връзка между тенденциите в развитието на общината, станали ясни от направения анализ на икономическото и социалното развитие, изведените **силни, слаби страни, възможности и заплахи** на тази база и разработената стратегическа рамка, която да използва потенциала на общината, за да реши нейните проблеми и да доведе до устойчиво развитие.

Постигната е **интегрираност и взаимодействие** между отделните стратегически цели. Те са **балансиранни и равнопоставени** като значимост и засягат **четири отделни сфери**, които са ключови за развитието на общината:

1. Икономика и местен потенциал;
2. Човешки ресурси;
3. Инфраструктура;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

4. Добро управление.

Връзката между тях е особено тясна, като **концепцията** се изчерпва в следното: Развитието на инфраструктурата осигурява база за развитие на бизнеса и по-добра среда за живот на хората, грижата за човешките ресурси, от гледна точка образование, здравеопазване и социални дейности, води до по-добре обучени и квалифицирани кадри, които да са подготвени да влязат и да подсилват местната икономика. А развитата икономика означава повече работни места, по-високо заплащане и по-висок стандарт на живот.

Най-сигурният начин за развитието на общината е да се използват нейните **сравнителни предимства и потенциали**, а именно подходящите природо-климатични условия за развитие на туризъм и селско стопанство.

За да има устойчив растеж, трябва да се съблюдава **опазването на околната среда**. Външните фактори също са взети предвид като се предлагат условия за **привличане на инвеститори и коопериране с други общини, а така също и трансгранично сътрудничество**.

РЕАЛИСТИЧНОСТ И ПРИЛОЖИМОСТ

Приложимостта на стратегическата рамка зависи от нейната реалистичност, от нагласите на местното население, от административния капацитет, от адекватността на стратегията спрямо нуждите на местното население.

При оценката на реалистичността и приложимостта на един планов документ от значение са много външни фактори, които в повечето случаи са трудно предвидими.

Реалистичността на един план зависи от пресечната точка между предвидените дейности и отделените за тях ресурси. Общинският план за развитие включва още Индикативна финансова таблица и Програма за реализация, където са дефинирани ресурсите, необходими за реализацията на плана.

Погледът на местното население винаги е от голямо значение при разработването на планови документи. Важно е местното население да припознае набелязаните цели като свои, за да се сплоти общността около тяхното преследване и да се установи тясна кооперация между администрация и гражданско общество.

Административният капацитет е анализиран в ОПР и предвидените цели са поставени в съответствие с потребностите.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Съгласно направената оценка на стратегическата рамка на Общинския план за развитие, оценителят смята, че е разработена реалистична и приложима стратегическа рамка, която се отличава с вътрешна кохезия и съответствие със стратегически документи на високо ниво.

Посочените специфични цели в ОПР на община Пранец гарантират правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС в областта на равните възможности, равен достъп, недискриминация, устойчиво развитие, добро управление като са предвидени мерки за интегриране на етническите общности, а цялостното изпълнение на плана и общата цел ще допринесат за устойчивото развитие на територията.

4. ПРЕЦЕНКА НА ОБЕМА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРЕДВИДЕНИТЕ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ ЗА ПОСТИГАНЕТО НА ЦЕЛИТЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г. И ОБОСНОВАННОСТТА НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО ИМ СПРЯМО ЗАЛОЖЕНИТЕ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

Индикативната финансова рамка обобщава необходимите ресурси за реализацията на ОПР за периода 2014-2020 г. Тя е тясно обвързана с макроикономическата обстановка и следва да бъде съобразена с *научените уроци* от предходния програмен период и текущото финансово състояние на общината.

ОЦЕНКА

При съставянето на Индикативната финансова таблица е използвана предложената в Приложение 4 от Методическите указания форма за разработване на ОПР 2014-2020 г. като е спазена нейната структура и съдържание.

Необходимите средства за реализацията на плана за изчислени на **95 713 000** лв. като 98,5% са с външен източник на финансиране и само **1 475 000** лв. или 1,5% са от общинския бюджет.

Предвидените средства от ЕС за периода 2014-2020 г. са 57.5%. Изводът е, че се разчита много на средствата от ЕС, което прави изпълнението на ОПР зависимо от редица външни фактори и риска от неговото неизпълнение по-голям. В същото време обаче, общината няма достатъчно ресурси, за да подкрепи самостоятелно инициативите за развитие, затова е подходящо привличането на повече частни инвестиции и насърчаването на частните инициативи в общината.

Финансовите ресурси са приблизително балансирано разпределени между инфраструктура, туризма, управление на водите, управление на отпадъците на общината,

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

като тук са включени големи проекти насочени към подобряване на техническата и социалната инфраструктура.

Следва да се има предвид, че изготвянето на финансовата рамка на общината се случва в момент, когато тече подготовката на рамковите документи за следващия програмен период и съответно не са напълно ясни приоритетите, които ще бъдат финансирани, териториалното разпределение на финансовите средства и условията за тяхното отпускане. Това затруднява планирането и разпределението на средствата за следващия седемгодишен период, както и определянето на количествените показатели, тъй като предвидените средства са с източник предимно на външно финансиране.

Според оценителя разпределението на финансовите ресурси отговаря на направените изводи от анализа и на предвидените цели в стратегическата рамка.

Връзката между финансовия ресурс и стратегическата рамка е двупосочна. Остойностяването на предвидените дейности би следвало да се направи на база желаните резултати. В случая е използван именно този подход: като база за изчисленията са използвани предвидените в матрицата с индикатори крайни стойности, които са заложили като цели за края на седемгодишния планов период.

5. АНАЛИЗ НА УМЕСТНОСТТА, ЯСНОТАТА И БРОЯ НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР ЗА ПЕРИОДА ДО 2020 г., ВКЛЮЧИТЕЛНО ПО ОТНОШЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИОННОТО МУ ОСИГУРЯВАНЕ

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие на община Правец е основен инструмент за проследяване на степента на изпълнение на ОПР и е изцяло съобразена с МУР. Тя отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики. За целите на плана са използвани два вида индикатори: общи и специфични индикатори за резултат и индикатори за въздействие. Това позволява да се направи извод спрямо уместността и яснотата им.

Индикаторите за резултат се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети за развитие на общината. По някои приоритети те се отнасят за предвидени или изпълнявани конкретни проекти с важно значение за развитието на територията на общината. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и мерките и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Този документ е създаден в рамките на проект : „Подобряване работата на общинска администрация - Правец в процеса на разработване , прилагане и мониторинг на политики на местно ниво” по Договор за безвъзмездна финансова помощ № 13-13-133/12.11.2013г., който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Административен капацитет2007-2013”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд..

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Индикаторите за въздействие отчитат изпълнението на специфичните и стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за съответния период. Степента на въздействие се отчита с количествено и/или качествено измерими индикатори.

Матрицата на индикаторите за ОПР на община Правец включва наименование на стратегическа цел и приоритет, мярка на индикатора; източник на информация, период на отчитане, базова и целева стойност. Подробно посочените индикатори са ясни, уместни, с достатъчен брой и възможности за информационно осигуряване. Така изготвената матрица позволява да се изготвят качествени междинна и последваща оценки на плана.

На база на извършения анализ на социално-икономическото състояние на целевата територия и предвид заложените в ОПР индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението може да се направят съответните изводи за въздействието на документа.

Базовите и прогнозни стойности на ключовите индикатори позволяват да се сравнят и преценят очакваните социални и икономически ефекти и въздействия от реализацията на плана.

Ако ОПР бъде изпълнен и заложените в него конкретни проекти станат реалност, по безспорен начин може да се твърди, че както социалните, така също икономическите и екологичните показатели на община Правец в края на плановия период (2020 г.) ще регистрират много по-високи равнища, доближаващи я до стандартите за устойчиво развиваща се територия, в която на населението е осигурен по-висок жизнен стандарт, характеризиращ се с по-високи доходи, по-добро здравословно състояние, по-уютна жизнена и околна среда.

6.ОЦЕНКА НА ОПИСАНИТЕ ДЕЙСТВИЯ И МЕХАНИЗМИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОПР, ВКЛЮЧВАНЕ НА ПАРТНЬОРИТЕ В ПРОЦЕСА НА ТЯХНОТО РАЗРАБОТВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ, КАКТО И ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие осигурява неговото ефективно изпълнение с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти. Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на плана обхваща и Програмата за неговата реализация. При изготвянето на системата е спазена

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

законодателната рамка и е развита вътрешна система за наблюдение, оценка и актуализация с конкретни механизми.

За наблюдение на изпълнението на ОПР се извършват междинна и последваща оценки. Оценката предоставя информация за ефективността от провежданата политика. Тя осигурява на управлението механизми на контрол, чрез информация за разходите и за резултатите, подпомага и съответните управленски власти да преценят въздействието от изпълнението на Общинския план за развитие, да го подобрят, като го преосмислят от гледна точка на заложените цели и приоритети и възможностите за тяхното реализиране.

Чрез оценката се изяснява и ефектът от планираните дейности. Тя може да подобри също така и прозрачността в процеса на прилагане на плана и да насърчи повишаването на отговорността на властите пред широката общественост.

Резултатите от наблюдението на ОПР се обобщават в изготвени редовни Годишни доклади. Годишните доклади за наблюдението на изпълнението на ОПР осигуряват информация за изготвяне на междинната и последващата оценки.

При формулиране на механизмите за изпълнение на Общинския план за развитие е препоръчително създаване на постоянна Работна група към Община Плевен, която пряко да подпомага Кмета на общината относно изпълнението на ОПР и да упражнява контрол и мониторинг върху резултатите от ОПР. В Работната група за управление на реализацията на ОПР следва да се включат представители на общата и специализираната администрация, представена от съответните дирекции, които имат отношение към заложените в ОПР цели и проекти, както и представители на Общинския съвет. С оглед осигуряването на постоянно обществено участие в изпълнението на ОПР е препоръчително да се включат и представители на неправителствения сектор, социалните партньори, граждани и местни предприятия.

Неотменен документ, свързан с изпълнението на Общинския план за развитие, е Програмата за реализация на ОПР за периода 2014-2020 г. Програмата за реализация се разработва на основата на ресурсно осигурените специфични цели и включва конкретни проекти, прогнозните им стойности, източници на финансиране, срокове и отговорни институции. В специален раздел на Програмата са включени проектите. Препоръчва се работната група да следи изпълнението на конкретните проекти, както и да променя Програмата за реализация и да допълва при необходимост и промяна в социално-икономическото развитие на общината. Работната група следва да следи и включва в нея и

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

проектите на заинтересованите страни – НПО, бизнес организации, социални партньори и други за развитието на общината.

Осигуряването на необходимата и своевременна информация и публичност на процеса на разработване, актуализиране, съгласуване и изпълнение на Общинския план за развитие се осъществява от Кмета на община Правец и Общинския съвет в съответствие с техните компетенции. В процеса на наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие следва да се осигурява участието на граждани, физически и юридически лица като се спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност.

Предизвикателството, което е на дневен ред пред общинската администрация, е да бъдат осъществени необходимите стъпки за непрекъснатото информиране и въвличане на социално-икономическите партньори и заинтересованите страни в ефективното изпълнение, наблюдението и оценката на актуализирания ОПР, както и привличането на бизнес организации за осъществяване на проекти в обществен интерес под формата на публично-частно партньорство.

Информираността на гражданите и обществената подкрепа са от особено значение за успешното реализиране на Общинския план за развитие и за осигуряването на интегрирано устойчиво местно развитие.

7. ОЦЕНКА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО, ЦЕЛЕСЪОБРАЗНОСТТА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРОГРАМАТА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР ЗА ПЕРИОДА 2014-2020

С Програмата се определя пакета от мерки и проекти за реализация на целите и приоритетите за развитие на общината през периода до 2020 г., съответните финансови ресурси, административните структури за управление, наблюдение и оценка на проектите, индикаторите за цялостното изпълнение на Програмата, а оттук – и на Общинския план за развитие, действията за осигуряване на комуникация, информация и публичност при осъществяването на мерките и проектите, включени в Програмата. **Програмата за реализация на Общинския план за развитие има многогодишен характер (7-годишен период на действие) и може да бъде актуализирана периодично в зависимост от условията и прогнозите за реализацията на Общинския план за развитие с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана и постигане целите и приоритетите за развитие.**

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

В Програмата за реализация на ОПР на община Правец 2014–2020 г. са включени оперативните насоки и цели на програмата, мерките и предвидените дейности за подкрепа и списък с индикативни проекти за реализация. Елементите: индикатори за конкретни продукти и резултати на проектите, организация и дейности по наблюдението, оценката и актуализацията на програмата, комуникационен механизъм за осигуряване на информация, отчетност и прозрачност не са включени. **Препоръчва се да се посочат конкретните дейности по наблюдение изпълнението на Програмата за реализация и как ще се осигури публичност и прозрачност на действията.** Включването им би довело до по-голяма яснота относно изпълнението на Програмата за реализация. **Екипът, изготвил ПО, препоръчва да се изготвят Годишни програми за реализация на ОПР, в които да бъдат включени и индикатори на проектите, които се/ще се изпълняват през конкретната година. Изпълнението на Годишната програма за реализация ще е основен източник на информация за подготовката на Годишния доклад на Кмета за реализацията на ОПР, който следва да бъде изготвен до 31 март следващата календарната година за предходната.** Основните инвестиции, които се планира да се осъществят, са в сферата на ВиК, туризма, екологията, инфраструктурата и инфраструктурата за подобряване на бизнес средата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Общинският план за развитие на община Правец за периода 2014-2020 г. е разработен съгласно препоръките, изведени в „Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), регионални планове за развитие на районите ниво 2 (2014-2020 г.), областни стратегии за развитие (2014-2020 г.), общински планове за развитие (2014-2020 г.) на Министерството на регионалното развитие“:

- ✚ Спазена е общата структура за изготвяне на анализ за икономическото и социално развитие;
- ✚ SWOT-анализът съответства напълно на анализа на икономическото и социалното развитие и приложената стратегическа рамка;
- ✚ Стратегическата част е структурирана ясно и в съответствие с изискванията на европейските, националните, регионалните и областните стратегически документи. ОПР на община Правец е хармонизиран с националните секторни стратегии, които обхващат периода 2014–2020 г. и които са изготвени към момента на разработването на плана;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- ✚ Планираната „визия“ е завършена в смислово отношение и отговаря на поставената стратегическа рамка;
- ✚ Обемът на предвидените финансови ресурси е в съответствие с предвидените проекти за изпълнение, от което може да се съди и за ефективността и ефикасността за постигане на целите на ОПР на община Правец. Във финансовата индикативна таблица е спазен изцяло принципа на съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници;
- ✚ Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие на община Правец включва ясни, уместни, с достатъчен брой и възможности за информационно осигуряване индикатори, което позволява да се изготвят качествени междинна и последваща оценки на плана и да се определи социално-икономическото му въздействие;
- ✚ Успешното изпълнение на ОПР ще доведе до икономически ръст и съществено подобрене на качеството на живот в община Правец в края на плановия период;
- ✚ ОПР на община Правец гарантира правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС в областта на равните възможности - равен достъп, недискриминация, устойчиво развитие, добро управление, партньорство

С реализацията на плана ще се интегрират екологични принципи с цел насърчаване устойчивото развитие и пространственото планиране на селищната среда, като ще се създаде и благоприятен микроклимат за бизнес и инвестиции, туризъм, екологично селско стопанство и модерна инфраструктура.

За подобряване качеството, реалистичността и изпълнимостта на документа екипът, изготвил ПО, има следните по-обща препоръки:

- ✚ ОПР да се съгласува с Оперативните програми и ПРСР за новия програмен период 2014-2020 г. след тяхното окончателно одобрение и при необходимост да се актуализира;
- ✚ Бизнесът и НПО също да предоставят и отчитат пред Община Правец своите проекти и инвестиционни дейности и намерения, за да бъдат отразявани в отчетите и програмите за изпълнение на ОПР.

В резултат на проведената предварителна оценка на Общинския план за развитие на община Правец за периода 2014-2020 г., екипът, изготвил оценката, препоръчва приемането на документа от Общински съвет.